

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministerijos
1994 m. vasario 8 d. įsakymu Nr. 59

KROVINIŲ VEŽIOJIMO KELIŲ TRANSPORTU TARPTAUTINIAIS MARŠRUTAIS T A I S Y K L Ė S

1 skyrius Bendroji dalis

1.1. Taisyklėse nustatyti svarbiausi reikalavimai, kaip transporto priemonėmis vykdyti krovinių vežiojimą tarptautiniais maršrutais. Jos parengtos remiantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Vyriausybės nutarimais ir kitais norminiais dokumentais, reglamentuojančiais kelių transporto darbą. Šių Taisyklių, kartu su kitais vežiojimus tarptautiniais maršrutais reglamentuojančiais reikalavimais, privalo laikytis visi Lietuvos Respublikos vežėjai.

2 skyrius Pagrindinės krovinių vežiojimo tarptautiniais maršrutais nuostatos

2.1. Krovinių vežiojimai tarptautiniais maršrutais – tai bet kokie vežiojimai kelių transporto priemonėmis, pervažiuojant valstybės sieną.

Vykdyti tokius vežiojimus gali vežėjai, turintys Susisiekimo ministerijos arba jos įgaliotos valstybinės tarnybos išduotą licenciją, suteikiančią teisę vežti krovinius tarptautiniais maršrutais, išskyrus atvejus, kai tokios licencijos nereikalingos. Turinčių licenciją vežėjų transporto priemonės gali būti naudojamos krovinių vežiojimui tarptautiniais maršrutais, jei pastarosios turi Susisiekimo ministerijos ar jos įgaliotos valstybinės tarnybos išduotą tai transporto priemonei licencijos kortelę, išskyrus atvejus, kai tokios kortelės nereikalingos.

Licencijų ir licencijų kortelių išdavimo tvarką bei sąlygas nustato „Automobilių transporto verslo licencijų išdavimo taisyklės“.

2.2. Pagrindines krovinių vežiojimo tarptautiniais maršrutais sąlygas nustato šį procesą reglamentuojančios konvencijos, kurių dalyvė yra Lietuvos Respublika, ir tarpvalstybiniai susitarimai dėl vežiojimų kelių transportu tarptautiniais maršrutais, pasirašyti tarp Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių. Vežėjas turi žinoti tokių konvencijų ir susitarimų nuostatas ir privalo jų laikytis.

3 skyrius Leidimų įvažiuoti į kitas valstybes išdavimo ir naudojimo tvarka

3.1. Transporto priemonė, vykstanti į kitas valstybes, turi turėti atitinkamą tos valstybės leidimą, suteikiantį teisę važiuoti tos valstybės teritorija, jeigu toks leidimas sutinkamai su tarpvalstybiniais susitarimais ar pagal tų šalių vidaus įstatymus yra reikalingas.

Tokius leidimus Lietuvos Respublikos vežėjams išduoda Susisiekimo ministerija arba jos įgaliota valstybinė tarnyba.

Leidimas negali būti perduotas kitiems vežėjams. Kelionės metu užpildytas leidimas privalo būti transporto priemonėje, kuria vykdomi vežiojimai tarptautiniais maršrutais.

3.2. Vežėjai, norintys gauti leidimus, paraiškas pateikia iš anksto. Jei skiriamos atskirų leidimų kvotos yra ribotos, leidimai gali būti paskirstyti vežėjams konkurso tvarka.

3.3. Leidimai išduodami vežėjams, turintiems licenciją vežti krovinius tarptautiniais maršrutais, išskyrus atvejus, kai krovinių vežiojimams tarptautiniais maršrutais licencija nereikalinga. Išduodant leidimą, jame įrašomas pilnas vežėjo pavadinimas ir jo adresas.

Leidimai yra vienkartiniai ir daugkartiniai. Jie nesuteikia teisės vykdyti vidaus vežiojimų kitoje šalyje.

3.4. Vienkartinis leidimas galioja tik vienai kelionei. Jis gali būti dvišalis (įvažiavimo), tranzitinis ar skirtas važiavimui į (iš) trečiasias šalis.

Vežimą atlikus, ne vėliau kaip po dviejų savaičių panaudotas leidimas turi būti grąžinamas jį išdavusiai tarnybai. Vežėjams, laiku negrąžinusiems panaudotų leidimų, tolesnis jų išdavimas gali būti nutrauktas.

3.5. Daugkartinis leidimas galioja jame nurodytą laikotarpį ir yra skirtas daugiau kaip vienai kelionei. Galimi įvairūs daugkartinio leidimų tipai, kurių naudojimo tvarka nustatoma tarpvalstybiniais susitarimais.

3.6. Vienas iš pagrindinių daugkartinio leidimų tipų yra Europos Transporto Ministrų Konferencijos (ETMK) leidimai. Jie suteikia teisę transporto priemonėmis važiuoti tarp pakrovimo – iškrovimo punktų, esančių leidime nurodytose Europos Transporto Ministrų Konferencijos (ETMK) šalyse, bei važiuoti tranzitu per šių šalių teritorijas su kroviniu ar be jo.

Toks daugkartinis leidimas galioja toms vežėjo transporto priemonėms, kurių sąrašą pagal vežėjo pateiktą paraišką patvirtina Susisiekimo ministerija ar jos įgaliota valstybinė tarnyba. Priekaba arba puspriekabė gali priklausyti kitam vežėjui ir gali būti įregistruota kitoje šalyje – ETMK narėje.

Tais atvejais, kai leidimas neefektyviai naudojamas ar naudojamas tiktai vežiojimams į vieną šalį – ETMK narę, tarnyba, išdavusi šį leidimą, likusiam galiojimo laikui gali jį perduoti kitam vežėjui.

Prie išduodamo vežėjui leidimo pridedamas krovinių vežiojimų tarptautiniais maršrutais žurnalas, kuris turi būti naudojamas kartu su leidimu. Šiame žurnale vežėjas privalo daryti įrašus apie kiekvieną transporto operaciją nuo pakrovimo punkto iki iškrovimo punkto bei kiekvieną važiavimą be krovinio ir iki kiek- vieno mėnesio 15 d. leidimą išdavusiai tarnybai pateikti išrašą iš žurnalo už praėjusį mėnesį.

Negaliojantys leidimai ir visiškai užpildyti žurnalai ne vėliau kaip po dviejų savaičių turi būti grąžinami juos išdavusiai tarnybai. Pastarajai taipogi nedelsiant turi būti pranešama, jei vežėjas leidimą pameta arba kitaip jį praranda.

3.7. Negabaritiniai ir pavojingi kroviniai, kurių vežimo sąlygos to reikalauja, gali būti vežami tik su specialiais šiam tikslui skirtais leidimais.

Negabaritinius ar pavojingus krovinius vežant kitų valstybių teritorija, be šių leidimų, reikia turėti ir leidimą, suteikiantį teisę važiuoti kitos valstybės teritorija, jeigu kitaip nenumatyta tarpvalstybiniuose susitarimuose.

4 skyrius

Vairuotojų ir transporto priemonių tinkamumas krovinių vežimui tarptautiniais maršrutais

4.1. Krovinių vežiojimus tarptautiniais maršrutais gali vykdyti vairuotojai, turintys vairuotojų mokymo įstaigos išduotą liudijimą, suteikiantį teisę vykdyti šiuos vežiojimus.

4.2. Vykduojant krovinių vežiojimus tarptautiniais maršrutais vairuotojai privalo laikytis šių Taisyklių, „Kelių transporto priemonių ekipažų, vežančių keleivius ir krovinius tarptautiniais maršrutais, darbo tvarkos taisyklių“ ir kitų norminių dokumentų, reglamentuojančių krovinių vežiojimą tarptautiniais maršrutais.

4.3. Transporto priemonės, naudojamos krovinių vežimui tarptautiniais maršrutais, turi atitikti tų šalių, kurių teritorijomis vykdomas krovinių vežimas, techninius ir kitus reikalavimus.

4.4. Vežant tarptautiniais maršrutais muitinės užplombuotus krovinis, transporto priemonė turi turėti transporto priemonės tinkamumo tarptautiniams krovinų vežiojimams liudijimą, atitinkantį 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevos muitinės konvencijos „Dėl tarptautinio krovinų transportavimo su kortele TIR“ reikalavimus.

4.5. Vežti pavojingus krovinis galima tik su tinkamai paruoštomis ir patikrintomis transporto priemonėmis. Vežti šiuos krovinis turi teisę tik vairuotojai, turintys atitinkamą vairuotojų mokymo įstaigos išduotą liudijimą.

5 skyrius

Krovinų vežiojimas tarptautiniais maršrutais už atlygį ir savo lėšomis

5.1. Veždamas krovinis transporto priemonėmis už atlygį, vežėjas turi laikytis 1956 m. gegužės 19 d. Ženevos konvencijos „Dėl krovinų tarptautinio vežiojimo sutarties“ reikalavimų, išskyrus kai:

vežiojimai vykdomi pagal tarptautines pašto konvencijas;

vežami mirusieji;

vežami baldai ir apstatymo reikmenys persikraustant iš vienos vietos į kitą.

5.2. Taikant šią konvenciją, vežėjas atsako ne tik už savo, bet ir už savo agentų, tarnautojų ir kitų asmenų, kurių paslaugomis jis naudojasi, ir kai pastarieji veikia pagal jiems nustatytus įsipareigojimus, veiksmus.

Krovinų vežimui tarp vežėjo ir siuntėjo sudaroma sutartis, kuri patvirtinama važtaraščio surašymu.

5.3. Konvencija „Dėl krovinų tarptautinio vežiojimo sutarties“ reglamentuoja:

5.3.1. krovinų vežiojimo sutarties sudarymą ir vykdymą;

5.3.2. vežėjo atsakomybę;

5.3.3. pretenzijas ir ieškinius;

5.3.4. nurodymus, susijusius su vežiojimais, vykdomais paeiliui kelių vežėjų;

5.3.5. krovinų vežimą transporto priemone, kai krovinys vežamas ir kitomis transporto rūšimis.

5.4. Krovinų vežiojimas savo lėšomis – tai transporto operacija, kai vežėjas gabenasi tik jam priklausančius krovinis į jų realizavimo, naudojimo, perdirbimo ir pan. vietas, neimdamas už tai atlygio. Transporto priemonės, kuriomis vežamas krovinys, šiuo atveju turi nuosavybės arba nuomos teisę priklausyti krovinio savininkui ir turi būti vairuojamos šios įmonės vairuotojų. Vežant savo lėšomis, krovinis turi lydėti dokumentai, liudijantys krovinio priklausomybę. Šiuose dokumentuose turi būti nurodytas siuntėjas ir gavėjas, pakrovimo ir iškrovimo vietos bei vežamo krovinio rūšis ir kiekis.

6 skyrius

Dokumentai, reikalingi vežant krovinis tarptautiniais maršrutais

6.1. Vežant krovinis tarptautiniais maršrutais, vairuotojui, transporto priemonei ir krovinui reikalingi šie dokumentai:

6.1.1. licencijos kortelė, kai tokia reikalinga;

6.1.2. Lietuvos Respublikos piliečio pasas su įvažiavimo vizomis tų šalių, per kurių teritorijas bus vykdomas vežimas, jei tokios vizos yra reikalingos;

6.1.3. vairuotojo pažymėjimas, suteikiantis teisę vairuoti tos kategorijos transporto priemonę;

6.1.4. vairuotojų mokymo įstaigos išduotas liudijimas, suteikiantis teisę vykdyti tarptautinius vežiojimus, o vežant pavojingus krovinis – šių įstaigų išduotas liudijimas, suteikiantis teisę vežti tokius krovinis;

6.1.5. vairuotojo darbo ir poilsio režimui fiksuoti nustatyto pavyzdžio asmens kontrolinė knygelė arba tachograma, jei transporto priemonėje įrengtas nustatytus reikalavimus atitinkantis tachografas;

6.1.6. transporto priemonės tinkamumo tarptautiniams krovinių vežiojimams liudijimas;

6.1.7. dokumentai, suteikiantys teisę naudotis transporto priemone;

6.1.8. leidimai važiuoti transporto priemone kitų valstybių teritorija, jeigu kitaip nenumatyta tarpvalstybiniuose susitarimuose;

6.1.9. leidimai vežti negabaritinius ar pavojingus krovinius, kurių gabenimui jie reikalingi;

6.1.10. krovinio vežimo važtaraštis, atitinkantis 1956 m. gegužės 19 d. Ženevos konvencijos „Dėl krovinių tarptautinio vežimo sutarties“ reikalavimus, kai kroviny s vežamas už atlygį;

6.1.11. dokumentai, liudijantys krovinio priklausomybę, kai vežėjui priklausantis kroviny s gabenamas savo lėšomis;

6.1.12. draudimo dokumentai;

6.1.13. kortelė TIR, kai kroviny s vežamas sutinkamai su 1975 m. lapkričio 14 d. Ženevos muitinės konvencija „Dėl tarptautinio krovinių transportavimo su kortele TIR“;

6.1.14. kiti krovinio gabenimui reikalingi dokumentai.

7 skyrius

Kontrolė ir sankcijos

7.1. Krovinių vežiojimus tarptautiniais maršrutais kontroliuoja Valstybinė kelių transporto inspekcijos prie Susisiekimo ministerijos darbuotojai bei kiti pareigūnai, turintys teisę kontroliuoti vežėjų veiklą.

7.2. Transporto priemonės vairuotojas privalo kontrolę atliekančių asmenų reikalavimu sustabdyti transporto priemonę tose vietose, kur to nedraudžia kelių eismo taisyklės ir garantuojamas eismo saugumas, ir pateikti atitinkamus kelionės dokumentus, suteikiančius teisę vežti krovinius tarptautiniais maršrutais. Vairuotojui draudžiama trukdyti atlikti kontrolę arba jos vengti.

7.3. Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos Lietuvos Respublikos vežėjams, pažeidusiems šias Taisykles bei kitus norminius dokumentus, reglamentuojančius tarptautinius vežiojimus, taiko sankcijas, kurios numatytos už tarptautinių vežiojimų reikalavimų nesilaikymą.
